

Memo Verhagen steunt plan Tennet om huizen in de zakelijke rechtstrook* van de 220 en 380 kV hoogspanningslijnen uit te kopen en 110/150 kV te verkabelen.

Verantwoording	Deze korte beschrijving geeft een eerste indruk . Indien er behoefte is, bijvoorbeeld vanwege vragen uit de samenleving of media, kan deze eerste indruk uitgewerkt worden tot een met alle deelnemers afgestemde Kennisplatformreactie.		
Datum	09-06-2011	Bijlagen	-
Opsteller	kennisplatformbureau	Referentie	KP EMV 20110609-01

Aanleiding

Er is veel media- en Twitter-aandacht voor een brief van minister Verhagen van EL&I aan de Tweede Kamer. In de brief steunt Verhagen het plan van Tennet om woningen in de zakelijke rechtstrook van de 220 en 380 kV hoogspanningslijnen uit te kopen en knelpunten bij bestaande 110 en 150 kV lijnen op te lossen door ze ondergronds te brengen. Als reden wordt aangevoerd:

"... inzet om burgers zoveel mogelijk te ontlasten van hoogspanningslijnen die door woongebieden lopen. Dit is niet altijd mogelijk vanwege bijvoorbeeld beschermde natuurgebieden en technische knelpunten, maar mijn uitgangspunt is om, daar waar mogelijk, burgers te ontlasten van hoogspanningsverbindingen..."

De media geven ook een andere motivatie, namelijk dat uitkopen samenhangt met de gezondheidsrisico's van hoogspanningslijnen. Ook de Tweede Kamer heeft die koppeling gelegd. Verder zijn er reacties die wijzen op de beperking van de uitkoop tot de zakelijke rechtstrook waarmee niet iedereen die woont nabij hoogspanningslijnen in aanmerking komt voor uitkoop.

Eerste indruk

Een grote groep mensen zal het uitkopen van woningen in de zakelijke rechtstrook zien als een signaal dat het riskant is om nabij een hoogspanningslijn te wonen. Dat kan leiden tot een toename van bezorgdheid. Die toegenomen bezorgdheid kan extra groot zijn bij mensen die nabij een hoogspanningslijn wonen net buiten de zakelijke rechtstrook, maar geen gelegenheid hebben om gebruik te maken van een uitkoopregeling.

Toelichting

Het voorstel is gericht op het "ontlasten" en niet op het verlagen van gezondheidsrisico's. De last wordt toegelicht met dat "mensen niet graag in de buurt van hoogspanningsverbindingen wonen en werken, en ook zichthinder een rol speelt". "De veiligheid van bewoners is niet in het geding". Volgens de brief is de feitelijke gezondheidssituatie beleidsmatig geen aanleiding om deze maatregelen te treffen.

Verhagen volgt met de brief een voorstel van Tennet waarbij de burgers worden ontlast door:

1. huizen bij alle bestaande 220 en 380 kV hoogspanningslijnen binnen de zakelijke rechtstrook* uit te kopen. Het zou daarbij gaan om 1300 huizen;
2. knelpunten rond 110 en 150 kV hoogspanningslijnen op te lossen door lijnen in een meerjaren programma onder de grond te brengen (verkabelen).

Indien de Tweede Kamer dit voorstel breed steunt zal het voorstel nader worden uitgewerkt.

* Zakelijke rechtstroken liggen onder hoogspanningslijnen en zijn voor 220 kV en 380kV lijnen gewoonlijk tussen de 50 en 80 meter breed. Binnen deze stroken heeft Tennet in verband met de elektrische veiligheid het recht om de hoogte van bebouwingen te beperken. De breedte is afhankelijk van het spanningniveau op de lijn, de doorhang van de draden, de hoogte van de masten en de mate van het uitzwaaien van de lijnen tengevolge van de wind.

Publicaties

1. <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2011/06/09/verzoek-nadere-informatie-380kv-hoogspanningsverbinding-haarlemmermeer.html>
2. <http://www.kennisplatform.nl/Onderwerpen/hoogspanningslijnen/LeukemienabijHoogspanningslijnen.aspx>

Op de maatschappelijke discussie en de wetenschappelijke achtergronden van de gezondheidsklachten bij het wonen nabij hoogspanningslijnen wordt ingegaan in het Kennisbericht *hoogspanningslijnen en kinderleukemie*²